

Norsk Rockforbund
Postboks 440, Sentrum
0103 Oslo

19. oktober 2004

Kultur- og Kirkedepartementet
Postmottak

Vedlegg:

”Samstemt om taktskifte i pop, rock, jazz og folkemusikk. Tiltakspakke for norsk musikk”

”Andre organisasjoner og initiativer”

INNSPILL TIL STORTINGSMELDING OM KULTUR OG NÆRING

Viser til invitasjon på KKD's hjemmesider til å komme med innspill til kommende Stortingsmelding om kultur og næring.

Norsk Rockforbund (NRF) er de frivillige konsertarrangørenes interesseorganisasjon. Våre medlemmer er rockeklubber, bluesklubber, rockeverksteder, studentarrangører og festivaler, til sammen 200 medlemmer. Våre medlemmer arrangerer omlag 2200 konserter i året, og har til sammen over 20 000 frivillige som jobber med kulturformidling over hele landet.

Norsk Rockforbund har en visjon om ”at alle skal ha tilgang til gode konsertopplevelser!”
Les mer om oss her: www.norsk-rockforbund.no

Fra arrangørens ståsted

De norske konsertarrangørene er en svært viktig del av musikkbransjen, og samtidig det eneste leddet i verdikjeden som i hovedsak baserer seg på frivillighet. Vi er svært stolte av det store innslaget av frivillig arbeid i Arrangør-Norge. Resten av bransjen, det være seg artistmanagement, promotionbyråer, plateselskaper, bookingbyråer, artister og lyd/lys teknikere, er jevnt over profesjonalisert og drevet som næringsvirksomhet. De frivillig drevne konsertarrangørene har mulighet til å søke offentlig støtte, og selv om de får altfor lite, får i alle fall noen litt.

Konsertarrangører mellom barken og veden

Verre er det for en del toneangivende næringsdrivende konsertsteder som dessverre havner mellom barken og veden når de søker om offentlig støtte. De gjør en viktig kulturformidlingsjobb, men siden dette samtidig er næringsvirksomhet, faller muligheten for

kulturstøtte bort. Et sitat fra tidligere Kulturbyråd for Oslo, Kjell Veivåg, illustrerer problemstillingen:

”Jeg tror ingen vil falle på den tanken at kommunen skal begynne å subsidiere klubber fordi de har et formål om kulturformidling. Kommunen kan samarbeide med klubber om former for kulturformidling, men selve grunnlaget for driften - hvis man velger å etablere kommersiell drift - må selvfølgelig være at det kommersielle grunnlaget skal være bærende. Hvis ikke etablerer man jo ikke en kommersiell virksomhet, men heller en forening eller noe annet”.

Innenfor kulturpolitikken ser det altså ut til å være vanskelig å overskride skillet kulturvirksomhet/næringsvirksomhet. Innen landbrukspolitikken er ikke det noe problem. Der klarer man fint å forene næringsvirksomhet med nasjonale politiske målsetninger som matforsyning, spredt bosetning og bevaring av kulturlandskap. Vi trenger i og for seg ikke se lenger enn til Nationaltheateret, som for det første er et aksjeselskap, og for det andre hadde ”andre inntekter” (deriblant fra restaurantdrift), på over 8 millioner i 2003 (Årsrapport 2003).

Det mest kjente eksemplet på denne problemstillingen er nedleggelsen av klubben SoWhat! i Oslo i fjor høst. So What har vært en av de viktigste norske rockeklubbene de siste ti årene. Ildsjelene bak klubben la tilslutt ned da balansegangen mellom idealisme og god næringsdrift ble for vanskelig.

Les mer her på musikknettstedet Ballade:

[http://www.ballade.no/nmi.nsf/doc/art2003100711322142577706:](http://www.ballade.no/nmi.nsf/doc/art2003100711322142577706)

<http://www.ballade.no/nmi.nsf/doc/art2003102109390782874799>

<http://www.ballade.no/nmi.nsf/doc/art2003102209432330837262>

Det er en allment akseptert sannhet at man må spe på med serveringsinntekter for å få konsertdriften til å gå rundt. Dette gjelder for øvrig også for mange konsertarrangører som driver på ideell basis. Selv om ikke arrangøren står for serveringen, får de tilført midler enten i form av en prosentandel av salgsinntekter, eller som rene subsidier fra spillestedet.

Dessuten inngår servering av mat og drikke som en naturlig del av tilbudet arrangøren ønsker å gi sitt publikum. Det gjelder like mye på en rockeklubb som på en teaterforestilling.

En del steder har gjort en praktisk tilpasning til denne situasjonen med å etablere arrangørforeninger til å drive konsertvirksomheten på sin egen klubb. Det fungerer i og for seg, men det skaper merarbeid og byråkrati, og burde være unødvendig.

Blandet økonomi

I Østlandsforsknings rapport ”Kartlegging av kulturnæringene i Norge” (ØF rapport 10/ 04) er ”mellom barken og veden” situasjonen til norske konsertarrangører beskrevet på følgende måte:

” Det er et viktig skille mellom de næringene som kan betegnes som ”helkommersielle” (design, annonse og reklamevirksomhet) og de næringene som har en mer ”blandet” økonomi. De førstnevnte er leverandører av private varer og tjenester og relativt sterkt påvirket av konjunktursvingninger og av trender/endringer i etterspørselen. For de sistnevnte har offentlige virkemidler og frivillig innsats relativt stor betydning for hele eller deler av verdikjeden/næringen. I disse næringene er det

ofte en kompleks blanding av ulike finansieringsformer og ulike økonomiske og politiske interesser. Den offentlige og frivillige innsatsen har stor betydning for utvikling av talenter og ideer som spiller en viktig rolle for i KN generelt. På sikt kan de også generere inntekter i de mer kommersielle delene av KN”.

Ut fra argumentasjonen over ser Norsk Rockforbund det som nødvendig med ulike næringspolitiske og kulturpolitiske tiltak for å styrke arrangørens kår og utviklingspotensial. Når det gjelder spillestedene, bør det som nevnt åpnes for at næringsdrivende aktører også kan motta statlig støtte for å arrangere innovative og smale konserter som ikke klarer seg på markedets premisser.

Samtidig bør det åpnes for at flere spillesteder og arrangører kan få driftstøtte slik at de får utvikle seg i tråd med profesjonalisering i resten av bransjen. Driftstøtte vil bidra til bedre kontinuitet og økt kompetanse. Det er for øvrig ikke noen motsetning mellom å jobbe for de frivillige konsertarrangørers kår, og samtidig se på næringspotensialet i arrangørleddet.

Støtteordninger er ikke passiviserende, men må tenkes på som investeringer i kulturtilbudet til folk flest. Markedet kan ikke ta seg av *all* kulturformidling alene, selv med en kulturnæringstankegang. Smale uttrykk forsvinner gjerne hvis markedet får råde alene. Klarer man derfor å ha to tanker i hodet på engang når det kommer til kulturnæring og arrangører, har man kommet langt.

Konsertarrangører skaper merverdi lokalt og nasjonalt

Norge har hatt en tendens til å se til Sverige når vi snakker om (manglende) norsk musikkexport og kulturnæringer. Et interessant trekk i så måte er at *hjemmemarkedet*, og da særlig folkeparkene på 60-70 tallet, var sentrale i den utviklingen som ledet frem til de svære internasjonale suksessene ABBA, Roxette og Ace Of Base. Konsertarrangørene var med på å utvikle den svenske musikkindustrien til den suksesshistorien vi kjenner den som i dag.

Rundt arrangørmiljøene vokser det gjerne opp øvingslokaler, artister, produksjonsmiljøer, studio osv. Hultsfred Rock City er et godt eksempel på det.

Vi viser igjen til Østlandsforsknings rapport ”Kartlegging av kulturnæringene i Norge”, nærmere bestemt Figur 24 i rapporten (skjematisk illustrasjon av produksjonsnettverk i musikkbransjen). Vi registrerer at spillestedene har fått sin rettmessige plass i figuren, men vi vil også legge til at arrangører og spillesteder skaper store lokale *spin-offs* innen andre næringer. Det er av stor interesse å kartlegge hva en festival genererer av merverdi en by/kommune innen bransjer som reise, hotell, restaurant, grafisk produksjon, dagligvarehandel osv. Quartfestivalens enorme betydning for Sørlandsregionen kan være et godt case å se nærmere på i denne sammenheng.

Innovasjon Norge

Norsk Rockforbund mener at det ikke er tilstrekkelig tydeliggjort hos Innovasjon Norge at kulturnæringene er et prioritert satsningsområde. Vi ser at både landbruk og reiseliv positivt er omtalt som områder hvor Innovasjon Norge skal være involvert, og det burde kulturnæringene også blitt. Både betydningen av kulturnæringer og den samfunnsøkonomiske

effekten av de produkter de fremstiller bør synliggjøres bedre i de strategi- og handlingsplaner som Innovasjon Norge arbeider etter.

Som en direkte konsekvens av en slik klargjøring av kulturnæringenes plass i Innovasjon Norges fremtidsplaner ser vi det som viktig å sikre at man innehar rett kompetanse på kulturnæringsfeltet.

Samstemt-initiativet generelt og Norsk Rockforbund spesielt, er av den oppfatning at Innovasjon Norge per i dag ikke har nødvendig kompetanse på musikkbransje, slik at forslag til tiltak og utvikling av kulturbasert næring innenfor musikk ikke blir behandlet av fagpersoner som i tilstrekkelig grad ”snakker musikklivets språk”. Vi mener at det haster med å få inn slike ressurspersoner, og anser dette for å være en god investering i Innovasjon Norges fremtid.

Vi registrerer likevel med glede at kultur og næringsperspektivet er satt på den politiske dagsorden, og innser at Innovasjon Norge vil kunne være en viktig medspiller i realisering av fremtidige kulturnæringsprosjekter. Vi er fornøyd med de økte midlene til Innovasjon Norge fra 2003-2004, men mener samtidig at det er på langt nær nok i forhold til det nivået man burde ligget på. Vi anbefaler at midlene til Innovasjon Norge økes ytterligere i 2005

Samstemt enighet

Norsk Rockforbund leverte sammen med seks andre musikkorganisasjoner ”Tiltakspakken Samstemt” som et innspill til Stortingets behandling av Kulturmeldingen (Stortingsmelding nr. 48 2003 - 2004).

”Tiltakspakken Samstemt” fokuserer på å styrke hele næringskjeden i norsk musikkliv, blant annet gjennom tiltak for utvikle næringspotensialet i norsk musikk. Vi oppfordrer derfor KKD til å lese hele dokumentet med ”næringsperspektivsbrillene på” som et innspill til den kommende Stortingsmeldingen om Kultur og Næring.

I innledningen i Samstemt står det følgende:

”Ser vi på hva det betyr for et land å ha kunstnere som klarer å leve både av og for kunsten sin, så snakker vi om så sentrale begreper som identitetsbygging og profileringsmuligheter”.

Samstemt behandler musikk som næring under overskriften ”Musikken har et enormt næringspotensial!”. I note K, ”Kulturbasert næringsutvikling” heter det videre:

”Musikkindustrien må få økt anerkjennelse som næring! Det bør både utvikles egne programmer for musikkindustrien, samt at det også inkluderes i eksisterende virkemiddelapparat. Vi har registrert politisk vilje til å styrke entreprenørskapen på feltet, og ser store muligheter i en tettere dialog mellom musikkindustrien selv, Innovasjon Norge og forsknings- og utviklingsmiljøer. De digitale utfordringene og økt fokus på estetikk i innovasjon, krever risikokapital og utviklingsmidler”.

Videre skisserer Tiltakspakken Samstemt at omlag 30 millioner av totalt 300 ”friske” millioner til norsk musikk bør komme fra NHD.

Oppfølging

Norsk Rockforbund ser med stor interesse og glede frem til Stortingsmeldingen om Kultur og Næring. Ønsker KKD ytterligere innspill fra NRF eller Samstemt-organisasjonene, bidrar vi gjerne i form av et møte i løpet av høsten.

Med vennlig hilsen

Kjartan Aa Berge (Sign.)
Styreleder

Henvendelser til NRF i denne saken bes rettet til:

Monica Larsson
Daglig leder

Tlf: 22 20 00 22

Dir: 24 14 11 65

Mob: 97 02 24 20

e-post: monica@norock.no

www.norsk-rockforbund.no